

Önsöz

Uzun zamandır bir hayranı ve her şeyden önce sıkı bir FreeBSD fanatiği olarak günlük günü okuyup her zaman 'Yeni' bir şeyler öğrendiğim Greg Lehey'in FreeBSD çekirdek takımından ayrılma haberini büyük üzüntüyle karşıladım. Günlüğün takip edenler zaten hemen hemen her gün zaman olmadıkça günden ve gelen 5000+ sayısında sağa düşmeye günlük-postalarını okuyamamaktan yakınan Lehey'in artık bir yerde olabileceği şüpheler bırakacak tahminlerdir. Vnum üzerine yaptığı çalışmaları ve FreeBSD kernel üzerine yazdığı yazılar, eleştirileri (Microsoft işletim sistemi olmadan Dell sistem almamak masın hatırlayan var mı? ¹) ve düşünceleri ile ben ve benim gibi "Genç fakat azimli" gençlere her zaman bir örnekte teşkil etmiş Greg Lehey'in Daemon news sitesinde Daemon`'s Advocate köşesinde yazdığı sonyazıyı, İsmail Yeniğül'ün "Neden çevirmiyorsun?" şeklindeki sorusuyla çevirmeyi istedim. Umarım biz de Ender UNIX ve onu oluşturmuş olan "Topluluk" olarak FreeBSD`ye bir şeyler katabilmiş, birer "Ayrıcalıklı"kişiler olmayı başarabiliriz. Şimdi sizi Greg Lehey'in sonyazısıyla baş baş bırakıyorum. Hoşçakal Greg Lehey.

BSD: Profesyonellerin Seçimi

Greg Lehey <grog@lemis.com>

BSD yazılımları ile on yıllara şık ve güçlü bir işletim sistemi olarak kullanılmamı biraz daha uzun zaman aldı. Yavaş ve pahalı bir Internet bağlantısı nasılsa benim için bulamadım.

Benim için ilk büyük değişiklik, FreeBSD topluluğundan olanki şüphelerle tanıştığım New Orleans'ta 1998 yılında düzenlenen USENIX konferansında oldu. Burada çok iyi vakit geçirirken insanların profesyonellikleri ile övündüklerine ve bir sonrakinin konferansına kadar aramızın katılmayan "Linux Bebekleri" ile karşılaştığımızda daha yaşlı kişilerden oluştuğumuzu gördüm.

BSD topluluğu gibi, BSD işletim sistemleri de Linux'tan çok daha iyi, profesyonel, güvenilir olmak ve yüksek performans sunmakla övünmektedirler. Diğer insanların bu işletim sistemini istemeyip istemediği konusunda hiç düşünmedik, çünkü bizim mutlu olmamız için yeterliydi. Geçtiğimiz dört yıl beni Linux dünyasından birçok insanı alebir arayışta getirdi. Her zaman Linux topluluğuna iyi örnekler kurmamızın doğru olacağını savunurken, Linux topluluğuna haklarında Linux topluluğundan bulunan hiçbir önyargı taşımadım değil. Bununla beraber uydu bağlantı yapmadığımız makinelerde Linux yüklediğimiz önyargılarla karşılaştığımız çoğumuzun dezavantajına şahitlik ettiğimi gördüm. Birkaç yıl önceydi. Pek çok bugünkü durum nedir?

Linux.conf.au

Avustralya`dayapılanenbüyükkonferanslardanbiri (Websitesinegöreenbüyüküç konferanstanbiri) [Linux.conf.au](http://Linux.conf.au)`dur.Bukonferansa2001`denyanibuismialdı ğından berikatılıyorum.DahaçokLinuxilehobiolaraku ğraşanlarahitabedenbukonferans Linuxtoplulu ğununAvustralya`dakiufakbiryansısıolarakkabul edilebilir.Eğersizde “Etkilenmiş”ki şilerdenbiriisenizburadadahadafazlaetkilenebi lirsiniz.

Buyılher şeydahade ğişikidi.BSDkonferanslarındaoldu ğukadarilgivee ğlence olmasıyanındaLinuxkullanıcılarıdahadaprofesyo nelhalegelmi şti.çokiyi şekilde metneaktarılmı şedilmi şveyüksekderecedeteknikkonulardayapılankonu şmalara katıldim.Dahaöncekikonferanslardabenirahatsızedenortakhayranlıktanbusefer yoksundular.Açıkodyazılımınhükümettekullanılma sınıkonualanveizleyicilerini politikacılar,i şadamlarıveavukatlarınolu şturduğubir“minikonferans”ın organizasyonunayardimettim.Linuxgüngeçtikçebü üyor.

GörünüşegöreLinuxkullanıcılarıgenelolarakartıkya şlanıyorlar.Konferanstaki konuşmacılardan sadecebirkaçı30ya şınaltındaveço ğuIBMveHewlett-Packardgibi firmalardaçalı şmaktaydılar.Görünüşegörebubüyük şirketlerLinux`ungörünü şünü değiştiriyorlar.

Ve BSD`ler?

FakatBSDhaladahaiyide ğilmi?Evet,tabiki.Fakate ğilimlerrahatsızedic.Buyazıda cokyaygın şekildesuistimal edilmi şolan“Profesyonel”kelimesinitartı şacağım.

BSD: Profesyonel

Profesyonelliknedir?Sanırım busoruyaherkesinay rıbircevabıolacaktır.Belkide seçmişoldu ğumbukelimeokadardaiyibirseçimde ğildi.Birprofesyonelinini şinekendi bakışaçısıde ğil,genelbirbakı şaçısıylabakanki şioldu ğunudu şünüyorum.Butanım tabikikendiinançlarınavedo ğrularınaaykırıolankararlarıdaverebilmeveveri lmiş kararlarıdakabuledebilmeyideiçeriyor.Butanıml amayagöredavayazılımhıçte profesyonelde ğil.İnsanlarkendiisteklerinecevapvermesi için yazılı mlarını hazırlıyorlar.Yazılımıgüncellerkenuyumlulu ğundevamıveyaolanözelliklerinin kaybolmasıkonusundahiçbirkullanıcıninde ğil,hiçbirgeli ştiricininistememesi yüzünden,hiçdikketmiyorlar.Busorunstandartçö zümügeli ştiriciyeistedi ğiözelli ğin devamettirilmesiiçinparaödeyenbirki şibulunmasındayatıyor.Mutsuzsonkullanıcı içindebirçözüm bulunmakta:Linux.Gecengünlerde yaşadığım yerolanAdelaide`de bulunanFreeBSDtabanlıbirservissa ğlayıcı LinuxSApostalistesindeşöyleyazdı:

Olay şuki–FreeBSD4serisiyüksekteknolojiesahipsu nucu donanımındabootetmiyor,vebubize5serisinegeç mektenba şkabirçare vermedi.Bugerçektehiçtehafifolmayanbiryıkmıdı .5`inçoki şlemcili sistemlerleçalı şmasınitekkelimeileözetleyebilirim:Enkaz.

Artıkisyapabilmekiçinyüksekteknolojilisunucul arımızüzerinde FreeBSDkullanamazhalegeldik.Artık30,000\$verip yeniInteltabanlı sunucularalıp,üzerindeüçhaftau graşıpbuplatformüzerindeaçılacak FreeBSDsürümünübulduktan sonra bir den bir etakılm asınuveya kapanmasınıizleyemez,çalı şsabileçokdü şükbirperformansvermesini, vebunun nedeniniara ştırırkensadece“Bizeözel”birhataoldu ğunu öğrenmemizivebetada ğıtımigeli ştirilmesindeilginçbirkonuhalini almamızıizleyemez hale gelmi ştik.

Buarada,ikiaydırbirçokkonudahemenhemenherh aftasoruñkartan e-postasunucumuzüyüzünden,mü şterisorunportföyümüztavana vurmıştı.

Böylei şyürütmemizbeklenemezde ğilmi?

Buyüzdenbirkaçhaftaöncee-postasunucumuzulu x`acevirdikve kabuletmeliyimkidi ğerindençokdahaiyioldu.E-postayazılım şirketimiz iletartı şılıpdüzeltilicekbirkaçhatahalabulunmakta.Fakat enazından artıkbuhataları şletimsistemikaynaklısorulardanayırabilir hale geldik.BöyleceFreeBSD`ninyükbindi ğindeçalı şmayıkesmesi sorunundankurtuldukveönemlisiartıksistemia çabilir hale geldik.

Bukonuilealakalıydımvegerçekteyazılanlarda ğrude ğildi.Gerçektendesorunları vardı,fakatçıkardıklarınsonuçlarıanlı ştı.GerçekteFreeBSDsistemlerindesorunsuz olarakçalı şıyordu.Buidianinyolaçabilece ğişuçlamalarınbirkısmını kabul ediyorum.Sorunbude ğil.Asılsorunkullanıcının sorunları algılamabiçim i,bualgılama biçiminitabanalarak,do ğrukararıalıyorlar.

PekiLinuxnedendahaiyibirsecimolmalı?Ço ğudurumda,de ğil.Örneğin,“Sistem açılmıyor”sorunlarıyeniAdaptecRAIDkartındabul unankodtarafındanyolaçılanve çalışmasıiçinsadecebirsürücügüncellemesigerektiren birsorunidi.Linuxsürücüsünün FreeBSDsürücüsününbirport`uoldu ğugözönünealınırsaLinux`ata şınanher şeyin çalışmaolasılı ğınındadahadü şükoldu ğugörülebilir.

FakatLinux`un,kendii şiniğörmekiçinyazılımyazanhacker`lardı şında,BSD`leregöre biravantajdahavar:çatlakları sıvayanbüyük şirketler.Yukarıdayazısınıokudu ğunuz servissa ğlayıcılardabirazbelirsizli ğebileyolaçsabilebubiravantaj.

PekiBSD`lerneyapmalı?Geçti ğimizyıllardabirkaçkerebahsetti ğimgibi,hangi projeleriistedi ğinizlealakalı.E ğergeli ştiriciolmayanlartarafındandakullanılangeçerli

bir alternatif olarak görülmek istiyorsak benim ö ğü düm son kullanıcı bakı ş açısını anlamak yolunda olacaktır. Bir özelliği sadece “E ğer destekleyecek kimse yoksa, kesingitsin.” diyemeyiz. Etrafta özelli ğ i isteyenki ş iler olduk ç abiz de on u devam ettirmeli ve desteklemeliyiz. E ğer desteklemezsek, BSD son u da sadece yazılım geliştiricilerininkullandı ğ ibiri ş letim sistemi olacak.

Hoşçakalın

Bu bölüm için Ekim 1998`den beri, yanibe ş yıla ş kın zamandı yazı yazıyorum. Bu zamansüresinde söylemek istedi ğ im her ş eyi, bazen birkereden fazla olmak üzere, söyledim. Bunun yanınd a gördüm ki savunma ve gurupy önetimi için yaptı ğ imi ş ler biraz de ğ il, bütün zamanımı almakta. Biraz de ğ işiklik zamanı. Sonuç olarak, FreeBSD çekirdek takımından ayrıldım, ve bu yazı da benim Daemon`sa dvocate bölümünde yazdı ğ im son yazı olacak.

Buta biki her ş eyden tamamen kopaca ğ ımanlamın a gelmiyor. Hala etrafta olaca ğ ım ve belki de yazılım geli ştirme ve yazılı ğ ibid a hayararlı ş leryapmayazamanı olacak.

¹ <http://lists.essential.org/random-bits/msg00009.html>

Özgür Özdemircili

<http://www.enderunix.org>

<http://news.enderunix.org>

<http://haber.enderunix.org>

Sorularınızı için: dionypheles@gmx.net

Kaynaklar

[Greg Lehey`in “Dæmon's Advocate-BSD: The professional's choice”](#) adlı yazısından çevrilmiştir.

Yazar`ın sayfasına <http://people.lemis.com/~grog/>, orijinal metne ise <http://ezine.daemonnews.org/200402/dadvocate.html> adresinden ulaşabilirsiniz.